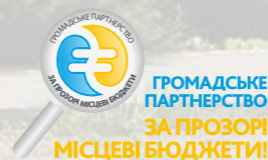

БЮДЖЕТ ДЛЯ ГРОМАДЯН 2019

«Підготовка та друк цього видання стали можливими завдяки щирій підтримці американського народу, наданій через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID). Зміст є відповідальністю Глобал Ком'юнітіз (Global Communities) і не обов'язково відображає точку зору USAID чи уряду Сполучених Штатів.»

Вступ

Шановні жителі Помічнлянської ОТГ,

цей документ розроблено з метою донести до Вас простою та зрозумілою мовою інформацію про публічні фінанси громади. Впевнений, що за допомогою цієї брошури Ви дізнаєтесь як формується наш бюджет, та на що протягом року громада витрачає кошти. Зрозумієте зв'язок між доходами та видатками, які є в нашому бюджеті. Долучитесь до планування бюджету надаючи свої пропозиції стосовно того як покращити життя в нашій з Вами громаді.

З повагою, міський голова Антошик М.М.

Що таке бюджет для громадян?

Бюджет для громадян – це спрощена, позбавлена технічної мови презентація комплексної інформації про бюджет. Бюджет для громадян доповнюється візуалізаціями, щоб спростити розуміння складних цифр.

Основна **мета** «бюджету для громадян» - це зробити складну та технічну бюджетну інформацію доступною для широкого кола осіб.

Бюджет для громадян допомагає зрозуміти бюджет своєї громади кожному громадянину, він допомагає побачити своє місце в бюджеті, зрозуміти, що бюджет громади, це кошти всіх жителів громади, побачити, що гроші в бюджеті не з'являються нізвідки, а також зрозуміти, що витрати з бюджету не робляться лише за бажанням когось з керівників громади, або групи громадян.

В той самий час, бюджет для громадян допомагає визначити можливості для впливу на формування та витрачання бюджету своєї громади.

Бюджетна термінологія

Місцевий бюджет – це фінансовий план громади. В ньому визначається звідки громада буде отримувати кошти, а також на що – витратити. Бюджет громади формується та управляється на основі Бюджетного кодексу України. Це означає, що існують чіткі правила, звідки в якому порядку громада отримує кошти в свій бюджет, а також куди вона може витратити кошти бюджету. Бюджет, а також зміни до нього затверджується рішенням місцевої ради.

Доходи бюджету – гроші та інші ресурси, виражені в грошах, які громада заробила сама, а також отримала від держави як для конкретних цілей, так і без конкретного призначення. Доходи бюджету формуються з податків та зборів, неподаткових надходжень (наприклад, кошти, отримані за надання адміністративних послуг, кошти, які самостійно заробили бюджетні установи, трансферти).

Видатки бюджету – кошти, що витрачаються на цілі та заходи, які заплановані в бюджеті. Видатки можуть бути поточні та капітальні.

Трансферти – це кошти, які передаються з бюджетів інших рівнів до бюджету громади. До трансфертів відносяться дотації та субвенції.

Субвенції – кошти, які з державного бюджету передають місцевим на виконання конкретних повноважень, які делеговані державною. Ці кошти можна використовувати лише за певним призначенням. Приклади субвенцій – інфраструктурна, медична, освітня. Субвенції також можуть передаватися з одного місцевого бюджету іншому. Наприклад, передача коштів обласній лікарні на лікування міських жителів - з міського в обласний бюджет.

Дотації – кошти, які виділяються з бюджету вищого рівня для того, щоб досягти рівних доходів населення у всіх населених пунктах.

Загальний фонд – це кошти, передбачені для повноцінної роботи державних установ. Кошти загального фонду витрачаються переважно за виплати заробітної плати та оплату енергоносіїв, задля утримання установ освіти (дитячі садки, школи, позашкільні заклади), культури (будинки культури, клуби, бібліотеки, музеї), медицини (ФАПи, амбулаторії), соціального захисту населення, фізичної культури і спорту (дитячо-юнацька спортивна школа, заходи на змагання різного характеру).

Спеціальний фонд – це окреми фонд, кошти якого мають цільове спрямування. Основну частину спеціального фонду формують бюджет розвитку та власні надходження установ, які вони отримують від надання послуг (від оренди приміщень, реалізації майна, харчування діте), а також інші ресурси, наприклад гранти від міжнародних організації, благодійні внески, дарунки від юридичних та фізичних осіб.

Бюджет розвитку – кошти, які витрачаються на капітальне будівництво, реалізацію інвестиційних проектів, капітальний ремонт та реконструкцію об'єктів соціально-культурної сфери і житлово-комунального господарства тощо. Тобто на будівництво, модернізацію та ремонт доріг, шкіл, садочків, амбулаторій, клубів.

Капітальні видатки – це кошти, передбачені в бюджеті на придбання обладнання довгострокового користування, капітальний ремонт об'єктів інфраструктури, будівництво.

Бюджетний цикл

Бюджет – це ключовий інструмент для управління громадою, а також втілення в життя пріоритетів та цілей розвитку громадою. Дії органу місцевого самоврядування по управлінню бюджетом громади на один рік умовно можуть бути розділені на декілька стадій, і займають більше часу, ніж 1 календарний рік. Період управління бюджетом на один рік – називається бюджетний цикл і включає в себе 4 стадії: планування та складання проекту бюджету, розгляд проекту бюджету та його затвердження, реалізація прийнятого бюджету, і, на сам кінець, звітування про результати виконання бюджету за рік. Один бюджетний цикл займає більше, ніж півтора календарних роки. Завершення одного бюджетного циклу фактично накладається на початок вже наступного бюджетного циклу.

Складання прогнозу бюджету. Прогноз бюджету робиться на 3 роки – плановий (тобто, той, на який плануємо бюджет) і 2 наступні роки. Ці наступні роки називають прогнозними. Прогноз робиться для того, щоб розуміти, які податки та скільки їх буде збиратися в наступні 3 роки, а також на які цілі витратитимуться гроші від зібраних податків. Прогноз на наступні 3 роки оприлюднюється на сайті ради та приймається на сесії не пізніше 1 вересня.

Складання бюджету. На цій стадії загальнодержавні органи подають розрахунки міжбюджетних трансфертів, розробляються та подаються бюджетні запити. На основі поданих розрахунків міжбюджетних трансфертів та бюджетних запитів вже відбувається розробка проекту рішення про місцевий бюджет. Підготовлений попередній проект бюджету оприлюднюється на сайті ради.

Розгляд та затвердження бюджету. Попередній проект рішення про бюджет обговорюється та затверджується на засіданні постійної комісії місцевої ради, яка відповідає за питання бюджету. Далі проект рішення передається на розгляд виконавчого комітету, який також повинен його затвердити. Після цього проект бюджету розглядається та затверджується вже на сесії місцевої ради. Рішення про затвердження бюджету приймається не пізніше, ніж 25 грудня. Після прийняття, рішення, а також сам бюджет оприлюднюються на сайті ради.

Виконання бюджету. Саме на цьому етапі здійснюються всі витрати та збираються всі податки. Окрім того, протягом виконання бюджету може виникати необхідність внесення змін в нього. Всі зміни – проходять окрему процедуру від розгляду бюджетною комісією ради і до затвердження на сесії ради. Окрім того, законодавством встановлено обов'язок щоквартального звітування про виконання бюджету, що також передбачає затвердження кварталних звітів окремими рішеннями ради по завершенню кожного кварталу.

Звітування про виконання бюджету. По завершенню року, для якого виконувався бюджет, розпочинається підготовка звіту про виконання бюджету за рік. Звіт також проходить всю процедуру розгляду та затвердження в усіх інстанціях, яка завершується розглядом та затвердженням рішення місцевою радою. Затверджений звіт після затвердження оприлюднюється на сайті ради. Окрім того, бюджетне законодавство встановлює обов'язкову вимогу щодо проведення публічного звітування про виконання бюджету. Публічне представлення звіту про виконання бюджету повинно відбуватись не пізніше, ніж 15-те березня наступного року. Місцева рада повинна широко анонсувати захід, на якому буде представлятись звіт про виконання бюджету, серед широкої громадськості.

ЯК МОЖНА ВПЛИВАТИ НА БЮДЖЕТ СВОЄЇ ГРОМАДИ?

СКЛАДАННЯ ПРОГНОЗУ БЮДЖЕТУ

Липень-вересень

У цей час відбувається складання прогнозу бюджету на наступні 3 роки

Як долучитись:

- Подавати пропозиції до прогнозу бюджету в управління та відділи;
- Подавати пропозиції безпосередньо до фінвідділу; Місцева рада також сама може організувати процес збору пропозицій до прогнозу бюджету від громадян;
- Брати участь в експертних групах, дорадчих органах, наприклад, з питань врахування прогнозом довгострокових інфраструктурних проектів.

СКЛАДАННЯ БЮДЖЕТУ

Травень-жовтень

У цей час відбувається складання бюджету на наступний рік.

Як долучитись:

- Подавати пропозиції до бюджету депутатам;
- Подавати пропозиції безпосередньо до місцевої ради; Місцева рада також сама може організувати процес збору пропозицій до бюджету від громадян;
- Брати участь в експертних групах, дорадчих органах, наприклад, з питань врахування бюджетом гендерних аспектів.

РОЗГЛЯДАННЯ ТА ПРИЙНЯТТЯ

Листопад-25 грудня

У цей час попередній проект проходить узгодження та обговорення, під час кожного з яких до бюджету можуть вноситись певні незначні зміни.

Як долучитись:

- Взяти участь в бюджетних слуханнях та висловлювати свої пропозиції до проекту бюджету. Слухання може ініціювати рада або громадяни самостійно;
- Відвідувати засідання бюджетної комісії, виконавчого комітету та сесії ради;
- Допомогати фінансистам в створенні Бюджету для громадян;
- Сприяння поширенню прийнятого рішення про бюджет, а також Бюджету для громадян.

ВИКОНАННЯ

Січень-грудень

В цей час відбуваються закупівлі, фінансується робота бюджетних установ і організацій, збираються податки. За потреби вносяться зміни до бюджету.

Як долучитись:

- Ініціювати громадський моніторинг виконання бюджету;
- Відвідувати засідання бюджетної комісії та сесій міської ради, на яких розглядаються бюджетні питання.

ЗВІТУВАННЯ

Січень-15 березня

Вже по завершенню календарного року розпочинається етап звітування про виконання бюджету за рік.

Як долучитись:

- Взяти участь в обговоренні звіту про виконання бюджету під час його публічного представлення;
- Відвідати сесії, на якій звіт про виконання бюджету затверджується;
- Ініціювати громадський аудит виконаного бюджету: як по окремих напрямках (наприклад, щодо гендерної орієнтованості чи освіти), так і всього бюджету в цілому.

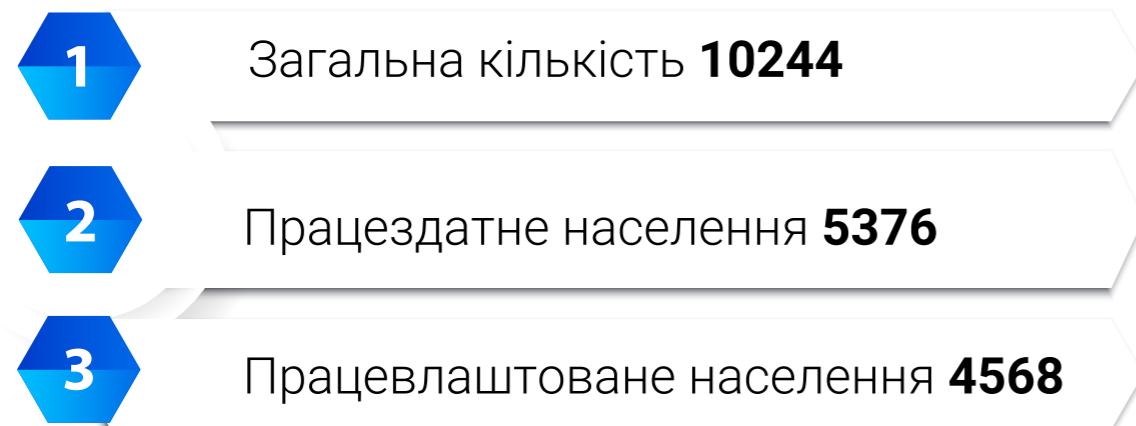
НА ЧОМУ ЗАСНОВАНО БЮДЖЕТ НАШОЇ ГРОМАДИ

- Будь-який бюджет не створюється у вакуумі. Основою для складання бюджету є стан соціально-економічного розвитку громади. Окрім того, бюджет є інструментом досягнення стратегічних цілей, які визначила для себе громада. Стратегічні цілі розвитку громади та соціально-економічний стан громади і є основою, на якій формується бюджет.

НАША ГРОМАДА ЗАРАЗ

Населення громади:

Стан доріг в громаді:

Протяжність доріг, що потребують капітального ремонту: **11193 м2**

Протяжність доріг, що потребують поточного ремонту: **6280 м2**

Земля сільськогосподарського призначення

Школи громади

4

Дитячі садки

3

Клуби

2

Бібліотека

4

Фельдшерсько-акушерські пункти та амбулаторії

2

Підприємства

3

ЯКОЮ МИ ХОЧЕМО БАЧИТИ НАШУ ГРОМАДУ

Пріоритетами розвитку нашої громади, відповідно до Стратегії розвитку Помічнлянської міської ради об'єднаної територіальної громади на 2018-2028 на найближчі 10-ть років є:

1

ГРОМАДА
АКТИВНОГО
ПІДПРИЄМ-
НИЦТВА ТА
ПРОДУКТИВНОЇ
ЗАЙНЯТОСТІ

2

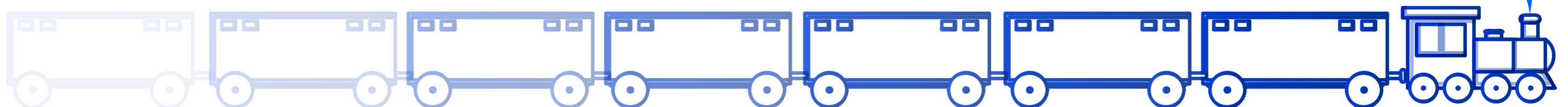
БЕЗПЕЧНА,
КОМФОРТНА
ТА ЕНЕРГО-
ЕФЕКТИВНА
ГРОМАДА

3

ГРОМАДА
ЕФЕКТИВНОГО
ВРЯДУВАННЯ ТА
ЯКІСНИХ
ПУБЛІЧНИХ
ПОСЛУГ

4

ГОСТИННА
ГРОМАДА
АКТИВНОГО
ВІДПОЧИНКУ,
ТУРИЗМУ, ТА
ЯКІСНОГО
ДОЗВІЛЛЯ

ЗВІДКИ В БЮДЖЕТІ ГРОШІ

Доходи нашої громади у 2019 році заплановані на рівні **98 млн 440 тис 200 грн.** Гроші у бюджет громади надходять з двох джерел – державний бюджет та власні кошти громади. Приблизно третину надходжень до нашого бюджету ми отримуємо саме від держави у вигляді субвенцій та дотацій. Решту частину надходжень становлять власні кошти громади - кошти які вона заробляє сама. Лівову частину цього «заробітку» становить податок на доходи фізичних осіб, податок на майно, єдиний податок, акцизний податок та ін..

ДОХОДИ БЮДЖЕТУ (ТИС. ГРН)

ГРОШІ, ЯКІ ОТРИМУЄ ГРОМАДА ВІД ДЕРЖАВИ (ТИС. ГРН)

6975,8

Трансферт 2 : Медична субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам

17240,7

Трансферт 1 : Освітня субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам

28331,6

3850,0

Трансферт 3 : Дотація з місцевого бюджету на здійснення переданих з державного бюджету видатків з утримання закладів освіти та охорони здоров'я за рахунок відповідної додаткової дотації з державного бюджету

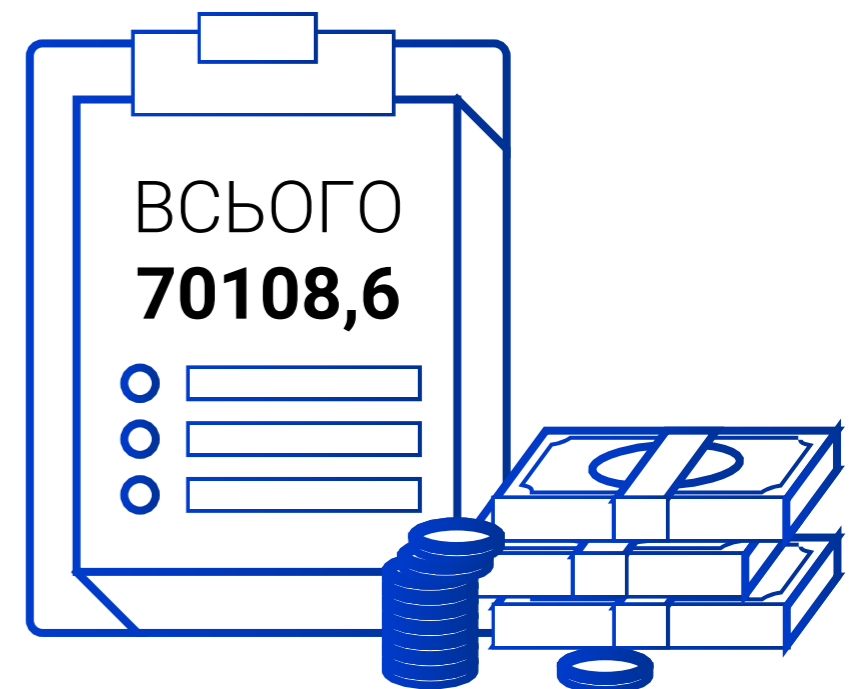
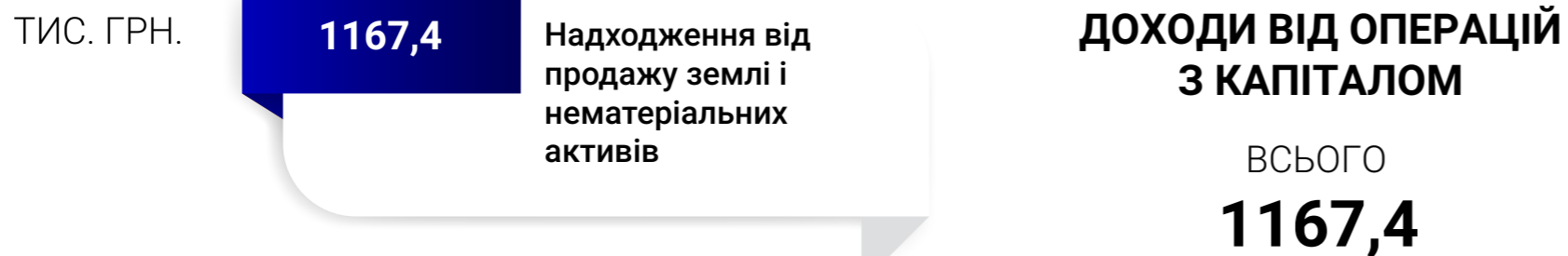
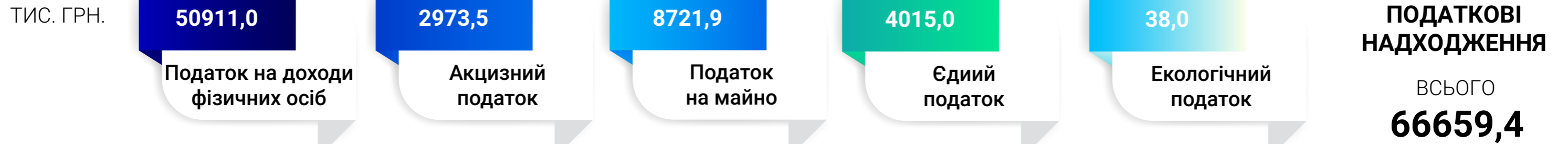
84,1

Трансферт 4 : Субвенція з місцевого бюджету на надання державної підтримки особам з особливими освітніми проблемами за рахунок відповідної субвенції з державного бюджету

181,0

Трансферт 5 : Субвенція з місцевого бюджету на здійснення переданих видатків у сфері охорони здоров'я за рахунок коштів медичної субвенції

ВЛАСНІ ДОХОДИ ГРОМАДИ

КУДИ ІДУТЬ ГРОШІ З БЮДЖЕТУ (ТИС. ГРН)

Трохи більше від половини бюджету громади йде на фінансування освіти, інша половина коштів майже рівномірно розподіляється на фінансування інших галузей – житлово-комунальне господарство, культура і спорт, охорона здоров'я. До того ж наша громада є відносно «заможною», і як одна з лічених громад в Україні ще й передає частину коштів до державного бюджету. Заплановані видатки з бюджету у різних галузях спрямовані на забезпечення реалізації пріоритетів розвитку громади, які визначені Стратегією.

НАЙБІЛЬШІ ВИДАТКИ З БЮДЖЕТУ (ТИС. ГРН)

Освіта всього: 49206,3

з них на оплату праці
з них на оплату енергоносіїв
з них, інші видатки

36160,3
3454,6
9591,4

Охорона здоров'я всього: 11696,3

з них на оплату праці
з них на оплату енергоносіїв
з них, інші видатки

8355,8
2034,3
1306,2

Управління громадою всього: 9043,7

з них на оплату праці
з них на оплату енергоносіїв
з них, інші видатки

7486,1
115,0
1442,6

ВИДАТКИ В СФЕРІ ОСВІТИ (ТИС. ГРН)

загальноосвітній заклад	кількість учнів	всього видатків на заклад	видатки на одного учня
1 3ОШ № 1	501	10714,6	21,4
2 3ОШ № 2	235	7003,4	29,8
3 3ОШ № 3	398	10165	25,5
4 3ОШ С ПОМІЧНА	35	2594,3	74,1
5 ДНЗ ЯСОЧКА	116	3819,1	32,9
6 ДНЗ ЯЛИНОЧКА	124	4082,3	32,9
7 ДНЗ КАПІТОШКА	116	3819,1	32,9
8 ЦДЮТ	306	1157,0	3,8

БЮДЖЕТ РОЗВИТКУ ГРОМАДИ

Бюджет розвитку - це видатки з місцевого бюджету, за рахунок яких проводять капітальні та поточні ремонти об'єктів комунальної власності громади, покращення матеріально-технічного оснащення та ін. Заходи, виконання яких заплановане на 2019 рік відповідають пріоритетам розвитку громади, які визначені Стратегією.

В цьому році заплановано:

Пріоритет 1: Громада активного підприємництва та продуктивної зайнятості

Розробка містобудівної документації - 55,8 тис.грн

Виготовлення експертного звіту щодо грошової оцінки земель несільськогосподарського призначення - 40,6 тис.грн

Пріоритет 2: Безпечна, комфортна та енергоефективна громада

Капітальний ремонт приміщення дошкільного навчального закладу №1 "Ясочка" в м.Помічна - 1663,1 тис.грн

Капітальний ремонт дороги по вул. Осипенко від пров Виноградного до вул Горького в м.Помічна – 800,00 тис.грн

Капітальний ремонт дороги від кладовища "Жовтневе" до с.Помічна – 5000,00 тис грн

Пріоритет 3: Громада ефективного врядування та якісних публічних послуг

Капітальний ремонт приміщення ЦНАПу -1000,00 тис.грн

Придбання медичного обладнання – 60,00 тис грн

Контакти громади:

500 екз.

Помічнянська міська рада, м.Помічна, вул. Перемоги,91
Код ЄДРПОУ: 04055021
sekretar@pomichnamr.gov.ua

міський голова **Антошик Микола Миколайович** +38 (05253) 27 2 60
секретар міської ради **Фідальго Поррата Ірина Вікторівна**
начальник відділу фінансів, економіки та інвестицій **Чіпегіна Тетяна Вікторівна**
pomichnamr.gov.ua

Січень

Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Нд
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

Лютий

Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Нд
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	

Березень

Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Нд
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

Квітень

Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Нд
	1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29
30					

Травень

Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Нд
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

Червень

Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Нд
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

Липень

Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Нд
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

Серпень

Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Нд
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

Вересень

Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Нд
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30			

Жовтень

Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Нд
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

Листопад

Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Нд
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30						

Грудень

Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Нд
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

